Թ. 215 ՄԱՐԹ 22 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 1878

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ԽԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԵՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՍԷԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . 130 »
Իւչ այլըգ . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյլէ։

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 330 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյլէ։
Բօսթա խըրճէթի տախիլ տիր։

Մէկտուպի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ Թէտավիւլ խըթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա խըրճէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ալըգ օլունաճագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղր.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ։

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումա սարրաֆլըյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին,
2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ։

Մէկտուպ նաֆիյա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն գապուլ օլունուր, պիլ իթթիխար տէրճ խուլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Խտարէխանէսի Սթամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մաթպաասը էյնէ մէզքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տըր: — Ղազէթամըզա այիտ բէամօմէյի մէկտուպ հաւալէ, տօղրուտան տօղրույա խտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բէամօմէյի մէրեսիպլին տախսի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իքթիզա իտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 22 ՄԱՐԹ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թէրճէմանը տիվանը Հիւմայուն սաատէթլու Մէհմէտ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ իւչիւնճիւ րիւթպէտէն պիր գըթա նիշան Ալիի Օսմանի իհսան պույուրուլմուշ տուր։

—Թիւրք ղաղէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Լօրտ Սալիսպըրինին խարիճիյէ նէզարէթինէ թայինինի հավի հալէա Սթամպօլա րէսմի պիր խապէր կէլմէմիշ տիր։

—Բուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսի ազրապայընտան վէ Տէրսաատէթ Ալմանեա սէֆիրի Բրէնս Բայս ճէնապլէրինին գայըն վալիտէսի օլուպ, միւսաֆիրէթէն Տէրսաատէթտէ պուլունան կրանտ Տիւչէս Մարի Վէյմար հազրէթլէրի մուգատտէմճէ Խաքիրայը Շահանէյէ պիր վիզիթա վէրմիշ օլմագլա վէ պու տէֆա խէտ Տէրսաատէթտէն աղիմէթ իտէճէք օլտուղունտան, Ջանը հազրէթի Բատիշահի կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Ալմանեա սէֆարէթխանէսինէ պիլ թէշրիֆ, միւշարիլէյհա կրանտ Տիւչէս հազրէթլէրինէ խատէր վիզիթա րէսմինի իֆա պույուրմուշ տուր։ Կրանտ Տիւչէս հազրէթլէրի … վաքի կիւն Էվրօբաեա ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Իղպալ գավայիմ գօմիսիօնունուն տիւնքիւ ապլը կիւնիւ օլան հասըլաթը իքի պիւզ պին ղըշա վարմըշ վէ մուախասարէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, պիրինճի կիւնիւ պիւզ օն ալթը պին ղըշ հասըլաթ օլմուշ տուր։ Հասըլաթըն իքի կիւն զարֆընտա պու գատար թէզայիւտինէ պագըլըր իսէ, գավայիմի մէզքիւրէնին իմհասը (մահվ օլունմասը) հագգընտա օլան իւմիտլէր կիւնտէն կիւնէ արթմագտա տըր։

—Պիզէ թէլմին էտիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի բազար իրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզէ վարիտ օլան թէլէկրաֆլար, Ինկիլթէրրա վէ Բուսիա պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ Ֆրանսա տէվլէթի թէվասսութ թէքլիֆ իթմիշ օլտուղունու խապէր վէրիյօրլար։

Լ․ Թէ-րքէ

Թէրճէմանը էֆքեար: — Լա Թիւրքի պէզօյէ եազըլըյօր իսէ տէ, պու հավատիսին սըհհէթինի թաստիգ իտէր պիր կէօնա մալիւմաթը րէսմիյէ օլմատըղընը թարաֆըմըզտան իլավէ իտէրիզ. Հաթթա պէզօյէ մուհիմմ պիր չէյ իչիւն րէսմի մալիւմաթ օլմամասը, Լա Թիւրքինին շու հավատիսինի պիր տէրէճէյէ գատար շիւպհէլի կէօսթէրմէքտէ տիր։

—Իղպալ գավայիմ գօմիսիօնու մուհասէպէճիլիյինէ, Շէհիր էմանէթի մուհասէպէճիսի սաատէթլու Սալիհ էֆէնտի հազրէթլէրի գօմիսիօնու մէզքիւր թարաֆընտան ինթիխապ օլունմուշ, վէ միւշարիլէյհ թարաֆընտան վէքիլ վէ ազա սըֆաթըլը հայիզ օլմագ իւզրէ, էմանէթի միւշարիլէյհա խարճ մէճլիսի ազասընտան իզզէթլու Հասան էֆէնտի, վէ էթմէքճիլէր քէթխիւտասը ֆիւթիւվէթլու Սալիհ էֆէնտի ազա սըֆաթըյլա գօմիսիօնու մէզքիւրէ ինթիխապ վէ թային գըլընմըշլար տըր։

—Պու քէրրէ Գասըմփաշատէ տըրտ պին իքի եիւզ տըրտ ալթը ղըշ վէ գէնզարիտէ իւչիւնճի տէֆա օլարագ պին եէտի եիւզ տըրտ ալթը վէ Ինէպօլուտա իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ պին եիւզ ալթմըշ սէքիզ ղըշլուգ գայիմէ իհրագ ու իպթալ խուլուսի մահէլլինտէն խապէր վէրիլիյօր։

—Ֆիլէկրանը գայիմէ թապ օլունմագա պաշլամըշ տըր։ Մաթպաայի ամիրէտէ կէօյա եէնիտէն գայիմէ թապ օլունմագտա տըր տէյի աճայիպ պէյնինտէ միւճիպի էնտիշէ պիր րիվայէթ չըգմըշ իտի իսէ տէ, պու կիւն նէչր օլունան պիր իլանը րէսմի, թապ օլունան գայիմէ, թէտավիւլէ չըգարըլաճագ եէնի գայիմէ օլմայըպ, անճագ էսքի վէ եըրթըգ գայիմէլէրի տէյիշտիրմէք իչիւն ֆիլիկրանըլը գայիմէ թապընա միւպաշէրէթ օլունտուղունու պէյան իտէյօր։

—Էտիրնէ, Ֆիլիպէ, Սօֆիա, Սամագօֆ վէ Նիշ միւսլիմանլարը միւթէպէրանընտան պիր հէյէթ բազար իրթէսի կիւնիւ Ինկիլթէրրա սէֆիրի նէզտինէ պիլ ազիմէ, մուհաճիրան հագգընտա սէֆիրի միւշարիլէյհին վէ պիւթիւն Ինկիլիզ միլլէթինին վագը օլան մուավէնէթտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւրի հավի պիր արիզէ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

—Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ թիֆօ խաստալըղընտան թութուլմուշ իտի իսէ տէ, շիմտի քէամիլէն քէսպի սըհհէթ իթմիշ տիր։

Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ Բուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան Գօնթ րիւթպէսի վէրիլմիշ տիր։

—Տիւնքի կիւն Զայիմճիքէ նամ Բուս Ժէնէրալը Ալէքսանտր Վարշավեան խամինտէ պիր Էրմէնի ժէնէրալը իլէ Գումգաբու Բաթրիգխանէսինէ կիտէրէք, Բաթրիգ հազրէթլէրի օրատա տէյիլ իտի իսէ տէ, քէմալը իլթիֆաթլա գապուլ օլունմուշլար, վէ պատէհու Մայր եկեղեցիին վէ օրատան Ս. Լուսաւորչեան դըպրոց մէքթէպինէ կիթմիշլէր տիր։ Միւմաիլէյհ ժէնէրալլար եէվմի մէզքիւրտէ Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի խանէսինէ տախի ազիմէթ իլէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Պիզէ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Անատօլու ճիհէթինտէ Էրմէնիլէրին աքին օլտուգլարը մահէլլէրէ Չէրքէս մուհաճիրանը կէօնտէրիլմէմէսի իչին, Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ պապը Ալիյէ միւրաճաաթ պիր թագրիր իրսալ գըլընմըշ տըր։

—Տիւն Մըսըրտան պէչ գըթա վափօր կէլիպ, տօղրուճա Վառնա կիթմիշ տիր։ Իշպու վափօրլար, Վառնատա պուլունան ասաքիրի Մըսըրիյէյի պէյ… Տէրսաատէթէ կէթիրէճէք վէ … ասաքիրի մէզքիւրէ ճիւմլէսի Պէյքօզ թարաֆլարընտա իգամէ իտիլէճէք տիր։

—Էլան Բարիստէ պուլունան սաատէթլու Խըրիստաքի էֆէնտի հազրէթլէրի, թահթը հիմայէի հազրէթի Բատիշահիտէ պուլունան մուհաճիրան գօմիսիօնունա 300 պին ղըշ իանէ իթմիշ տիր։

—Գազը էսիրհա վէ գարթօշ վէ ավճըլէյըն պահրիէսէ քիւպ էթթէլա իթմէք իւզրէ մուգատտէմա Թէրսանէի Ամիրէ թարաֆընտան Ամէրիգա կէօնտէրիլմիշ օլան պիր թագըմ ամէլէ վէ սաիրէ իքմալը մալիւմաթ իտէրէք, պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Հալէպ մէպուսանը քիրամընտան իզզէթլու Գարաճա Մանուկ էֆէնտի պու կիւն Մէմլէքէթի ճանիպինէ աղիմէթ իտէյօր։

—Մէմալիքի միւթթէհիտէի Ամէրիգա ռէվըէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Մայնարտ Շիրէնէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ավստրիա սէֆիրի գօնթ Զիչի ճէնապլէրինին բազար իրթէսի կիւնիւ հուզուրու Շահանէյէ չըգտըղընը տիւնքի նիւսխամըզտա եազմըշ իտիք։

Մուախասարէն ալտըղըմըզ մալիւմաթը սահիհէյէ կէօրէ, սէֆիրի միւշարիլէյհին հուզուրու հազրէթի Բատիշահի չըգմասը, բօլիթիքի պիր մագսատա մէպնի օլմայըպ, անճագ պու հաֆթա Բէշթայա աղիմէթ իտէճէք օլտուղունտան, րէսմի վէտայը իճրա իչին իտի։ Գօնթ Զիչինին ավտէթինէ տէկին, սէֆարէթխանէ սէրքէաթիպի պարօն Հէյմէր մասլահաթկիւզարլըգ մէմուրիյէթինի իֆա իտէճէք տիր։

—Բուսիալըլարըն Սիլիվրիյէ սէքիզ պին նէֆէրտէն իպարէթ պիր սիվարի ֆըրգասը թէչքիլ իթթիքլէրի րիվայէթ օլունույօր. Թէքֆուր տաղընտա տախի Բուս սիվարիլարի պիր խայլը ասքէր ճէմ իթմէքտէ իմիշլէր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ սապահլայըն Տէրսաատէթ Ավստրիա պաշ գօնսօլօսու Մ. Էօթթէրրէյքէր վէ Ինկիլթէրրա պաշ գօնսօլօսու Մր. Ֆաուսեթ վէ Ալէմանիա պաշ գօնսօլօսու Մ. Ժիլլէ վէ Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն տիրէքթօրու Մ. Մէրոէ վէ Շուէտ սէֆարէթի սէրքեաթիպի Մ. տը Հէյտէնսթամտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ, Բուսիա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, կրան տիւգ Նիգօլա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Թագտիմ րէսմինին իճրասընտան սօնրա, Մ. Էօթթէրրէյքէր սէօզէ պաշլայարագ, մուհաճիրին իչին իանէ օլարագ միւշարիլէյհ կրան տիւգիւն իքի պին պօլ ալթունու կէօնտէրմէսինտէն տօլայը, իանէ գօմիսիօնու նամընա օլարագ պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր։ Կրան տիւգ, պու պիչարէ մուհաճիրլէրէ պիր իանէ իթմէկէ միւգթէտիր պուլունմուշ օլտուղունտան տօլայը մէմնուն օլտուղունու պէյան իթտիքտէն սօնրա, տէմիշ տիր քի. «Պէն պու պիչարէլէրին խալինը ահվալինի հագիգէթէն արզու իթմէքտէյիմ. Հաթթա պունլարըն վաթանլարընա ավտէթինէ տայր միւմքին օլան հէր չէյի իթմէքլիյիմ. պու պապտա ֆըրգա գումանտանլարընա տախի էմր վէրէճէյիմ, վէ մուհաճիրինի մէրգումէնին քէմալը էմնիյէթ իլէ եէրլէրինէ ավտէթլէրինէ իրայէթ թէսհիլաթ օլունմասընը թէմին իտէճէյիմ։ Ֆագաթ պու մուհաճիրլէրի էյի պիր սուրէթտէ վաթանլարընա ավտէթ իթտիրմէլի տիր քի, էվվէլքինտէն պէտէր մէչագգաթա տիւչար օլմասընլար։ Մուհաճիրինի ախիրէնին թարիխինէ վէ խուսուսիյլէ Սիւլէյման փաշանըն իթթիխազ իթտիյի թէտապիրէ վագըֆ օլանլար պիլիրլէր քի, մէրգում մուհաճիրլէրին իգամէթ իթտիքլէրի եէրլէր խարապ օլմուշ տուր։ Պինաէնալէյհ, Ջանը հազրէթի Բատիշահի իլէ վուգու պուլան միւլագաթըմըզ էսնասընտա իֆատէ իթտիյիմ կիպի, սիզէ տախի չունու նասիհաթ իտէրիմ քի, մուհաճիրլէրի վաթանլարընա կէօնտէրմէտէն աղտէմ, օրալարտա մուհաճիրլէր թարաֆընտան թէչքիլ օլունաճագ պիր գօմիսիօն կէօնտէրմէլի, վէ ներէլէրտէ մուհաճիրլէրին իգամէթլէրի միւմքին օլտուղունու վէ պու չէյ իչին նէ կիպի թէտարիքէ լազըմ կէլտիյինի ազտէմէ անլամալը տըր։»

Պունուն իւզէրինէ հէյէթի մէրգումէ կրան տիւգ հազրէթլէրինէ պէյանը թէշէքքիւր իտէրէք ավտէթ իթմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ կրան տիւգիւն իրայէ իթտիկի չու թէտապիր թահսին գըլընըպ, մէվգիի իճրաէ վազ օլունմագ իւզրէ տիր։

—Սալը կիւնիւ Պուլղար էգզարգը վէ Պուլղար միւթէպէրանընտան պագըլլարը Բուսիա սէֆարէթխանէսինէ պիլ ազիմէ կրան տիւգ Նիգօլանըն հուզուրունա չըգմըշլար տըր։ Պու միւլագաթ էսնասընտա, կրան տիւգ հազրէթլէրի, Միւսլիմանլար իլէ հիւսնի մուաշէրէթ իթմէնին լուզումունու Պուլղարլարա թէֆհիմ իթմիշ տիր։

Ավստրիա սէֆիրի գօնթ Զիչի ճէնապլէրի տախի բազար կիւնիւ Բուսիա սէֆարէթխանէսինէ պիլ ազիմէ, կրան տիւգ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Սապըգ Թունա վալիսի Գայսէրլի Ահմէտ բաշա հազրէթլէրի Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ միւսաատէ թալէպ իթմէքլէ, պիր միւտտէթ տահա Վառնատա գալըպ, Վառնա վէ Շումլա սանճագլարընըն քէամիլէն թախլիյէսի վէ ասաքիրի Օսմանիյէնին ավտէթինէ նէզարէթ իթմէսի քէնտիսինէ ճէվապէն իշար գըլընմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Աթուֆէթլու Սէրգիս պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին էպա ու էճտատը պիր գաչ եիւզ սէնէտէն պէրի Սալթանաթը սէնիյէնին խըտմէթի մէմտուհէսինտէ պուլունտուղու միւսիլլու, քէնտիսինին ֆէննի միմարի վէ հէնտէսէտէ աարըֆ միւսալիթ օլան քիմալը մէհարէթի պիր իմթիյազը մախսուսա նայիլիյէթինի միւճիպ կէօրիւնմիշ օլտուղունտան, միւշարիլէյհին զաթընա մախսուս օլմագ իւզրէ "ՍԷՐ ՄԻՄԱՐԸ ՏԷՎԼԷԹ" ունվանընըն իթասը օլունմասը միւթէվագգըֆ վէ չէրէֆսուտուր պույուրուլան էմր ու ֆէրմանը հիւմայունու ճէնապը Թաճտարի իգթիզայը ալիսինտէն օլմագլէ, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱՋԱՍԸ

22 Մարթ

Եօհ ում. տիւն ազ. գափ.	8–34
Պու սապահ	8–30
Իսթիգ. 63 (Մուրթօն) 6 % ֆ.	40–
» 65 » 6 % ֆ.	40–
» 69 (Բէնար) 6	38–
» 72 (Պօն տիւ թրէզօր) Լ.	14–25
» 73 6 % ֆ	36–
Բումէլի չըմէնտիֆէր 3 %	28–
Գայիմէ »	253–

Պու կիւն ղաղէթամըզ թապ իտէճէյիմիզ սաաթա գատար Աժանս Հավաս գումփանեասընտան թէլէկրաֆ ալընամամըշ տըր։

Այիմթեֆանօզտա ազա օյունան Մոդի Ատանասիաինին Թեդմիքի .

Խուլեյաձէտէն Թերճիմէ

—

Մուգատտեմաթը սուլհիյէ .

—

Պերլինէ ձօաապէ. Թիւրքիյա իլէ Գարատաղ պէյնինտէ տայինա վուգու պուլմագտա օլան մինագաշա նիհայէթ վերմէք իւզրէ իքի մեմլէքէթի թէֆրիգ իտէն հուտուտը, իշպու մուահէտէյէ մերպութ խարիթէ մուճիպինճէ, պէր վէճհը աթի թահտիտ օլունաճագ ։

Հուտուտ (չըմալտան) Տօպրօզիչա տաղընտան, Սթամպօլ գօնֆերանսընըն թայինին իյեաիյի խաթթ իւզրէ Գորիթօ վէ Պիւէքտէն կէչիպ օնտան եէնի հուտուտ Մէթօքիա եանի կաչգօյա գատար ուզանաճագ վէ կաչգօ Գարատաղ Թաապիրութիւնտա գալաճագ ։

Օնտան սօղրա հուտուտ, Բիվա վէ Թարա նէհրլերինին պիրլէշտիյի մահալէ կիտիւպ վէ անտէն Տրին նէհրի իւզէրինտէն չըմալա տօղրու չըգըպ պու նէհրին Լիմ չայը իլէ պիրլէշտիյի մահալէ գատար կիտէճէք ։

Հուտուտու չարգիյէ տախի, մեզքիւր Լիմ չայընտան Բերժէբօլիյէ գատար կիտէճէք վէ Ռօժթրագտան Սուգա Բլանինա (տաղլարընա) գատար միւթէտ օլարագ, Պիհօր վէ Ռօժթրագ Գարատաղըա գալաճագ ։

Եինէ հուտուտ խաթթը Ռաղօմա վէ Բլավա վէ կիւզինճէյի պիրլէշտիրիպ (ճէպալը միւթէսէլսիլէտէն, Շլիյէպ Բագլէնէ տօղրու կիտէճէք վէ Արնաուտլուզուն ճիհէթը չըմալիյէսինտէն Գօբրինիւք, Պապավը վէ Պօվր թէբէլէրինտէն կէչիպ Բրօգլէթի տաղըընըն էն եիւքսէք թեբեսինէ գատար վասըլ օլաճագ ։

Վէ եինէ օ նօգթատան տըրնըպ հուտուտ Բիսգաչիք թէբէսինտէն կէչէրէք տօղրու պիր խաթթ իւզրէ Զիւէնի Հօթի կեօլինէ գատար վասըլ օլարագ Զիւէնի Հօթի իլէ Զիւէնի Գաստրաթիյի թագսիմ իտէճէք, օնտան սօղրա հուտուտ Շգօտրա կեօլիւնիւն օրթասընտան կէչիպ Պօյանա նէհրինէ վասըլ օլաճագ վէ նէհրը մեզքիւր քէնարընտան տէնիզէ գատար վասըլ օլաճագ ։

Նիգշիչ, Կաչգօ, Շբուզի, Բօտկօրիչա, Զապլեագ վէ Պար Գարատաղա գալաճագ ։

Պիր Եվրօբա գօմիսիօնու Պապը Ալի վէ Գարատաղ հիւքիւմեթի թէրաֆընտան տախի վէքիլլէր պուլունմագ չարթը իլէ իմարէթին հուտուտու գաթիյէսինի թայինինէ մէմուր օլաճագ ։

Գօմիսիօնու մէզքիւր մահալլինտէ թէրաֆէյն մէնաֆիինի վէ իքի մեմլէքէթին ասայիշինի մուհաֆազա իյլէմէք նօգթայը նազարը իլէ իճապ իտէն դէրչըըլդըլարը կեօսթէրիլէրէք լուզում կեօրտիւյիւ վէ հագգանիյէթէ մուվաֆըգ աստ իթսիկի թաարիֆթը խարիթա իւզէրինէ իշարէթ իտէճէք տիր ։

Պօյանա նէհրի իւզէրինտէ սէյրը սէֆային մասուլէսի Պապը Ալի իլէ Գարատաղ պէյնինտէ տայինա մինազաաթը մուճիպ օլտուղընտան պու խուսուս իչին մեզքիւր գօմիսիօն մարիֆէթի իլէ պիր նիզամնամէ յըը մախսուս թանզիմ օլունաճագ ։

Շէհր ։ իշպու ահտնամէյէ սուրէթը ըէսմիյէտէ տախի հուգուգը տահիլ իմի վէրիլմէյինտէն իլէրուտէ կէրէք մուահէտէյն պէյնինտէ վէ կէրէք պիր գօնկրէ եա գօնֆէրանս մարիֆէթի իլէ թաստիգ օլունապիլիր իսէ տէ, իմզա ալթընտա օլան չու ահտնամէ հազքը օլուուրը։ մեվատտըն ճիւմլէսի տախի չիմտիտէն պիլինմէք լազըմ տըր քի, իլերիտէ հանկը մատտէսի թաստիք եա իպգա օլունմազ տուր, վագթընտա աղնաշըլըր ։

Վագաա պէօյլէ պիր մուհիմ սէնէտին չու եա պու լիսանտան թէրճիւմէսինէ միւհթաճ օլունմագտան իսէ, աըլ սուրէթը ըէսմիյէսինին իլանչնա մուհթաճըը օլմագ մուրաճաաթ ըտը ։ Լաքին ահալիմիզ հէնիւզ պու սէրէճէ պիր միւրվէթէ իսթինգագ քեսպ իթմէմիշ իսէ էլտէն նէ կէլիր ։

Զարէսիզ մէճպուր օլուրուզ էճնէպի լիսանլարընա միւրաճաաթ իթմէյէ, վէ պու պապտէ աըլ Օսմանլը կազէթալըրինէ տախի րէտիֆ օլմայա, փագաթ, պունտա տա եինէ թէշէքքիւր իթմէլիյիզ. չիւնքի պունլարա եանի Եվրօպա կազէթալերինէ տէ միւսաատէ օլունմասա, իշպու Այիմթէֆանօս ահտնամէսինին սուրէթինի Հինտտէն, Զինտէն եա Ճաբօնյատան վիւրուտինէ պէքլէմէլիյիտի ։

Պիր մուհարէպէտէն սօնրա իքի տէվլէթ պէյնինտէ պիր ահտնամէ թանզիմի լազըմ կէլտիյի հալտէ, աէթ տըր, պալասընտա թարաֆէյն հուգուգընըն իսմ վէ իւնվան վէ չէօհրէթլէրի, քէզալիք թայինին պույուրտուղլարը մուրախխասլարընըն իսմ վէ իւնվան վէ նըշանլարը, վէ մահալլը թէճճէմմիւլլէրի, վէ իւթթաֆըգ մուհարէպէ իլէ պէյնէլ տէվլէթէյն իլա ախիրիւլ տէվրան սուլհ վէ խալիսէթ հասըլ օլտուղու զիքր օլունուր, պունտա տա էլպէթ պունլար զիքր օլունմուշ տուր. փագաթ պունլար ճիւմլէյէ մալիւմ օլտուղընտան, թէլէկրաֆ պու քիւլֆէթի խըլմար իթմէյէրէք, եալընըզ սուլհիւն պէսիւն իլէ իքթիֆա իթմիշ տիր ։

Կէլէլիմ չիմտի չէրհիմիզէ ։ Պիրինճի պէնտին ահքեամընը լուղէթ պէ լուղէթ անլամագ պիր պէօյլէ վէ մունթազամ խարթա եա վէ ճօղրաֆիյա մալիւմաթը սայէսինտէ միւմքին տըր. լաքին գարիօնումուզ իչին պու գատար թէֆէրրուաթէ իհթիյաճ կեօրմէյիպ, լազըմ օլանլարը պէր վէճհի աթի իզահ իտէրիզ ։

Հէր արսա, արազի, վէ մէմալիքտէ վագի օլտուղու կիպի, Գարատաղ մէմալիքինին տէ տէօրթ քէօշէսի, եանի չըմալը, ճէնուպու, պաթըսը, կիւն տօղուսու, եախօտ եիւզիւ, արգասը, սօլու, սաղը օլաճաղը, թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր ։

Գարատաղըն պաթը թէրաֆընըն հուտուտու Ավուսթրիա իլէ Օսմանլը մէմալիքինէ պիթիշիք տիր, վէ կէրէք Օսմանլը վէ կէրէք Ավուսթրիանըն օ թարաֆլարտա օլան մէմալիքլէրի տար եէրլէր օլտուղընտան, օնլարըն տա էօթէ թարաֆը Ատրիաթիգ տէնիզի տիր քի, Վէնէտիկ քէօրֆէզի տէ թապիր օլունուր ։ Պու ղարպ թարաֆընտա Գարատաղըն էսքի հուտուտու նէ իսէ եինէ օ գալաճագ, եալընըզ Պար թարաֆընտան պիր աղ սէվահիլ վէրիլէճէքսէ տէ, պու տա չիմտի զիքրէտէ պաշզաճա թարիֆ օլունաճագ տըր ։

Գարատաղա էն զիեատէ իլավէ օլունան արազի, չըմալ թարաֆընտան տըր քի, Հէրսէք վիլայէթինին պիր գաչ գազա վէ նահիյէսինտէն իպարէթ տիր. վէ Մէչհուր Նիգշիչ գալէսի վէ Տուզա պօղազը տախի պունլարըն տախիլինտէն տիր ։

Շարգ թարաֆընտան իլավէ օլունան արազի, եինէ Հէրսէք վիլայէթինտէն վէ Նօվի Պազար թարաֆընտան օլուպ, օ գատար զիեատէ տէյիլ իսէ տէ, Պօսնա եօլունու զիատէճէ տարալթըյօր օլտուղունտան, չըմալ թարաֆընտան թէրք օլունանտան էհէմմիյէթլի տիր ։

Ճէնուպ վէ գըպլէ թէրաֆընտան թէրք օլունան տա եինէ չըմալ թէրաֆընա նիսպէթլէ աղ տէյիլ իսէ տէ. Բօտկօրիչա գասապասը վէ Շգօտրա կեօլիւնիւն նըսֆը վէ Պօյանա նէհրինին պիր քէնարը, Գարատաղա թէրքի, գայէթ մուհիմ պիր մաատէ օլտուղընտան ճիւմլէտէն զիատէ տըրգըթմա չէքէն օլան նօգթա պուրալարըտա տըր ։

Թէզալիք աշաղըտա ղարպտա, վէ պալթը լօտօս թէրաֆընտա Գարատաղա թէրք օլունաճագ Պար լիմանը վէ եիրմիպէշ օթուզ միլ գատար սէվահիլ եանի տէնիզ քէնարը, բէք էհէմմիյէթլի տիր ։

Իշին բօլիթիգաճա էհէմմիյէթինտէն սարֆը նազար իթմէյիմիզ հալտէ մէմալիքէճէ վէ միւսահաճա էհէմմիյէթինի տախի, չու վէճհ իլէ թարիֆ իտէպիլիրիզ ։

Պէր մուճիպի ահտնամէ Գարատաղա թէրք օլունան արազինին եէքիւնինիւ գապա հիսապըա իքի պին մուրապպա քիլոմէթրօյա պալիղ օլուր կիպի կեօրիւյօրուզ, էսկի Գարատաղըն սաթհը տէօրթ պին իւչ եիւզ ըն պէչ մուրապպա քիլոմէթրօ օլտուղունտան, տէմէք օլուր քի, Գարատաղա նըսֆընտան պիր աղ էքսիք արազի զամմ օլունույօր ։

Տէվլէթի Ալիյէնին ումում Բուլէլի վիլայէթինին սաթհը 363542 մուրապպա քիլոմէթրօ օլտուղունտան պունուն եիւզ էլլիտէ իքի եա իւչ սէքզէն բայընտան պիր պաըը, Գարատաղա թէրք օլունտուր տէմէք տիր ։

Իշին ահմիյէթըմաճա լազըմ օլան եէրի պիրճէ պաշլըճա չուրալարը տըր, սայըը տաղլարըն քէօյլէրին չայլարըն իտինէ օ գատար էհէմմիյէթ վէրմէյիզ չիւնքի իլէրուտէ պիր Եվրօպա գօմիսիօնու պունլարը թաաիլ տէ իտէպիլէճէք, հուտուտ խաթլարընը թէսպիթ տէ իտէպիլէճէք տիր ։ Շու գատար քի, պու իքի պին մուրապպա քիլոմէթրօ գատար արազի չիմտիտէն Գարատաղա մալ օլմուշ օլուպ, իլէրիտէ հէր նէ տէրէճէ հուտուտ թատիլ վէ թէպտիլ տէ օլունսա, տայիմա Գարատաղա պու իքի պին մուրապպա քիլոմէթրէ մէմալիք թէրք օլունաճագ տըր, ամմա չըմալտան տէյիլ տէ չարգտան, եախօտ չարգտան տէյիլ տէ, ճէնուպտան օլմագ պիր պէհս էօզ, արթըք օրալարը Եվրօպա գօմիսիօնու իլէ Պապը Ալիյէ Գարատաղ վէքիլլէրի մէյանընտա թէսվիյէ օլունաճագ պիր մատտէ տիր ։

Եվրօպա գօմիսիօնու տէնիլէն տէ չիւպհէսիզ, Բարիս ահտնամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէր վէքիլլէրինին ճէմիյէթի տէմէք օլաճագ ։

Գարատաղ հագգընտա սէօյլէնէճէք տահա չօգ չէյ վար իսէ տէ, հուտուտու վէ նիզամնամէլէրի սուրէթը գաթիյէտէ մալիւմ օլմատըգճա, չիմտիլիք անլէրտէն պահս իթմէք պիզէ լուզումսուզ կէօրինիւր ։

(Իշպու չէհրիմիզի օգույուպ ուզունճա կէօրէնլէրի, վէ եիրմի տօգուզ պէնտէ տէ պէօյլէ ուզուն չէրհլէր վէրիլտիյի հալտէ պիր այ օլսուն սիւրէճէյի միւլահազա սընտա պուլունանլէրի թէէճճիւպ իթմէք իչին տէրիզ քի, պու ուզուն չէրհլէր եալընըզ Գարատաղ Սըրպ վէ Պուլղարիսթանա մախսուս օլան պէնտլէր հագգընտա զարուրի օլուպ, գուսուրլարը պու գատար չէրհէ միւհթաճ օլմատըգտան մաատապազըլարը հագգընտա չէրհէ տախի միւհթաճ օլունմայաճագ տըր ։)

Պէրլին հավատիսը ։ Շարգ մէսէլէսի վէ գօնկրէ հագգընտա Եվրօբա բրէնս Պիզմարգտան պիր խիտաապ պէքլէրքէն, միւշարիւլէյհ իլէ Բրուսիա բարլամէնթի պէյնինտէ օլ տէրէճէ պիր զըտտիյէթ հասըլ օլմուշ տուր քի, միւշարիւլէյհ պիր գաչ տէֆա ճիտտէն իսթիֆա իտէճէյինի մէյտանա աթարագ բարլամէնթի թէհտիտ իթմիշ տիր ։ Զըտտիյէթէ մուճիպ օլան մատտէ իսէ տիր ։ Պիլիրիզ, Ալէմանիա չըմէնտօֆէրլէր իտարէսինի բրէնս Պիզմարգ, էհէմմիյէթի ճիհէթի իլէ պիր նէզարէթէ վէ միւքէլլէֆլէրա թէրքի իթմէք իսթէյիպ, պունա գամարալարըն րազը օլմամասը, վէ տիկէրի բրէնս Պիզմարգա տայիմա զըտտ օլան մալիյէ նազըրը Գամբհաուզէնին իսթիֆասընը իսթէրամօր նիհայէթ գապուլ իթմիշ օլտուղունտան, Պիզմարգ օնուն եէրինէ քիմի գօսա, գամարալարըն գապուլ իթմէյէճէյի տիր, լաքին սօն պիր թէլէկրաֆա նազարէն Պիզմարգըն սէօզիւ եիւրիւմիշ կիպի կէօրինիւյօր ։

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ

ՎԷ

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ

Պիր միւտտէթտէն պէրի Էրմէնիսթան վէ Էրմէնիլէր հագգընտա, պաշլըճա Ինկիլիզ ղազէթալէրի խայլը պահսօլար եազմագտա իսէլէր տէ, պունլարըն նէ տէրէճէյէ տէք էհէմմիյէթի օլաճաղը քէչֆ օլունամամագլընտան թէրճէմէլէրինտէն սարֆը նազար իթմիշ իտիք ։

Մուախխարէն պու խուսուստա կէրէք ահտնամէյէ պիր պէնտը մախսուս տէրճ օլունտուղունտան, վէ կէրէք Լօնտրատա պազը միւգաքէրամէ ալէնիյէյէ տախի թէշէպպիւս օլունտուղունտան վուգուաթը ճիհան սըրասընտա պունտան տա պահս իթմէք ճայիզ օլմայաճաղը էճիլտէն պէր վէճհը աթի պիր իքի ֆըգրա թէրճէմէ օլունմուշ տուր ։

Տէյլի Նիւզ 21 մարթ ։

«Էրմէնիլէրին կէրէք Ինկիլիզ տօսթլարը վէ կէրէք քէնտիլէրի Էրմէնիլէր մէմլէքէթլէրինին պաղը իսթիտլալէրինին ղահիրէ իսրարը հագգընտա, պիր ճահտ վէ ղայրէթ իպրազընա պաշլամըշլար տըր ։

Մարթըն օն սէքիզինճի բազար իրթէսի ագշամը. Օգսֆօրտ մէտրէսէսինտէ հուգուգ միւտէրըիսի, Թըրանսգաֆգասիա էնտ Արարաթ իւնվանը իլէ Թապ օլունան քիթապըն միւէլլիֆի պուլունան Մըսթըր Ճէյմզ Պրայսըն խանէսինտէ պու խուսուս իչին պիր միթինկ թէշքիլ իթմիշ տիր ։

Ճէմիյէթը մէզքիւրէտէ հազըր պուլունան միւթէպէրան, Մարգի օվ Պաթհ (լօրտ) Սըր Հէնրի Վէրնէյ, բարլամէնթ ազասընտան Սըր Ճօն Քէննէվէյ եինէ բարլամէնթ ազասընտան Սըր Ավվէլին Աշլէ, Սըր Ճօրճ Եունկ Գամբթին թըօթթըր, բարլամէնթ ազասընտան Մըսթըր Վ. Հ. Ճէյմս Բուհանի կիւրուհիննտէն Օգսֆօրտտա Լինգօլն մէքթէպը քէպիրի միւֆէթթիշի Մարգ Բաթիսըն, Սըր Նօրման Կրօգվէլը, Մըսթըր Ճօրճ Հովլ. Մըսթըր Ճօրճ Միրվէյլ, վէ Մըսթըր Պօուվրի Բուսիյ, նամըն զէվաթ ըտը ։

Քէզալիք կէրէք Էճմիածին վէ կէրէք Ռումա քիլիսէսինէ տախիլ պիր թագըմ Էրմէնի միւթէպէրանը, քի Լօնտրա վէ Մանչէսթէր վէ Հինտիսթան վէ Իրան, վէ Իզմիր վէ Մ...է...(*) Էրմէնիլէրինէ վէքէալէթէն մէճլիսի մէզքիւրէ հազըր իտիլէր. վէ Լօնտրա ուլու քիլիսէսի պաշ վէքիլի Լօրտ Ապրաէյր, վէ բարլամէնթ ազասընտան Մըսթըր Վ. Բաթթյօն Բաթթյօն, քէզալիք բարլամէնթ ազալարընտան, Սըր Է. Գօլպրուգ, վէ Մըսթըր Կօրսթ, վէ Մըսթըր Կրանթ Տաֆ, վէ Մըսթըր Շօվ Լըֆէվրը, պունլարտա հազըր պուլունմագլըղը արզու իթտիլէր իսէ տէ հասպէլ իճապ պուլունամատըգլարը իչին, իթիզար իթտիլէր ։

Էրմէնիսթանըն ահվալը հազըրէսի, վէ Էրմէնիսթանըն միւթէմէքքին պիլ ճումլէ միլէլ վէ ագվամըն մէնֆաաթը ուղրունա միւհթաճ օլտուղը բոլահաթը լազըմէ հագգընտա խայլը մալումաթլար վէրիլտի. վէ տէրագապ պիր գօմիթէ թէշքիլ օլունուպ, իշպու Էրմէնի մէսէլէսինին տախի թէճճէմմիւլը իհճէք գօնկրէյէ արզ օլունմասընըն պիր չարէսինէ պագմագ մէմուրիյէթի պու գօմիթէյէ իհալէ օլունտու ։

Քէզալիք լօրտ Տէրպիյէ պիր միւզաքքէրէ թագտիմինէ գարար վէրիլիպ, բարլամէնթ ազասընտան սըր Ճօն Քէննէվէյ տախի լօրտու միւշարիւլէյհի կեօրիւպ, պիր միւզաքէրէ թագտիմ իտէճէք իմիշ ։

Մըսթըր Պրայսա տախի պու գօմիթէնին րէիսլիյի սըր քեաթիպլիյի տախի թէքլիֆ օլունտու ։

(Սօզտաշան կէլէն խապէրլէրէ նազարէն Լօրտ Տէրպի պու միւզաքէրէ թէքլիֆինի գապուլ իթմիշ, փագաթ կիւնտէն թայինին իթմէմիշ տիր, չիմտի միւշարալէյհ թախիրիֆ իթմէշ օլտուղունտան, հալի իլէ սարֆը նազար օլունմուշ օլմալըտըր, զաննը օլունուր ։)

Տէյլի Նիւզ, 25 մարթ ։

Միւսալէհէ ահտնամէսինտէ, Օսմանլըտա Էրմէնիլէրին միւթէմէքքին օլտուղու էյալէթլէրտէ իճրայը բոլահաթ իլէ քիւրտլէրին վէ չէրքէզլէրին թաարրուզաթընտան թէէմմին գըլընմալարընի Պապը Ալի թաահհիւտ իտէր տէյի եազըլը տըր ։ Պու Էնիատէ Օսմանլը տէվլէթի թէպաալէրինտէն, Էրմէնիլէրտէն չիւպհէսիզ չայանը իթթինա պիր միլլէթ եօգ տուր ։ Պունլար միւտտէթէ մէտիտէտէն պէրու պաշը ինսաֆսըզ միւտիրլէրտէն, վէ մէմլէքէթլէրինի իսթիլա իտէն գապիլէլէրտէն վէ խաչարաթ վէ հարամիլէրտէն բէք չօգ զուլիւմլէր կեօրմիւշ տիւրլէր ։

Էրմէնիսթան, էօթէտէն պէրու նիզամսըզլըգ վէ մազլումիյէթ հալինտէ իսէ տէ, էսկի զէմանտա

Արծրունիան թէսմիյէ օլունան Էրմէնի մէլիքլէրի սիլսիլէսի մագարրը օլան Վասպուրական (Վան) էյալէթի մուհարէպէյը մաղլիւ սէպէպի իլէ տահա զիատէ մէզալիմ վէ իթիսաֆէ հէտէֆ օլուպ, հէր նէ գատար պու թէրաֆլարտա (Ինկիլթէրրատա) մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, Պուլկարիսթանտա կեօրիւլէնլէրին մատունտանտա տա տէյիլ իսէ վէ տահա ուզունտա սիւրտիւ։

Իշպու Վասպուրական էյալէթի զայէթ միւնպիթ վէ րէսմի չէքիլմէճէ չաւան բէք կիւզէլ պիր մէմլէքէթ տիր, վէ պուրալարըն Խրիսթիյան ահալիսի զայէթ էհլի րըզ վէ հիւնէրվէր տիր։

Պուրալարըն էն պէօյիւք կիւչիւքի Վան կէօլիւ իսէ տէ, պէօյլէ պիր կէօլիւ տէ պէրպատ իթմէյէ ինսան էլինտէն նէ կէլիրսէ տիրիղ օլունմամըշ տըր։

Վան վալիսի, պու թէրաֆլարըն ուսուլ վէ ատաթընա մուղայիր օլարագ, միւլի նամէզապուզ պիր ճէսարէթլէ, հիւքիւմէթը մահալլիյէնին բէք զայիֆ պիր հալտէ պրազըլտըըընտան իշթիքեա իտէրէք, Պաշը Ալիյէ չու թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

«Րուսի զէմինէ բէք ֆէնա խարէ օլունմագտա պիր ահալի վար իսէ օ տա Վան վիլայէթի ահալիսի տիր»։

Բաշանըն քէնտի հալի տէ ֆէնա պիր հալ ըտը, չիւնքի հարպ օճպէպի իլէ էյինտէ աւքէր տէ պրազըլմայըպ, պակմիյէ տէ, ֆէր նէ տէրէճէ նիյէթը խայրիյէ ասհապընտան օլսա, Խրիսթիյանլարը մուհաֆազայա միւգթէտիր օլամայաճագտը, չիւնքի հարպ իգթիզասընտան հիւքիւմէթ թէրաֆընտան տա քիւրտլէրէ սիլահ վէրիլմիշ իտի։ Վէ պու սիլահը Քիւրտլէր նիզամ ալթընտա օլմաարգլարընտան, ալէմտէ ֆէնա պիր չէօհրէթ քէսպ իտէն Զէյբէկ վէ Զէյպէք կիպի էմսալ վէ աֆրանլարընտան կէրի գալմայըպլար։ Պունլար, Րուսիայա գարշը բէք ճուղի պիր չէճալէթ կէօսթէրիպ, պունուն մուգապիլի էհլիյէտին սիւլահսըզ վէ էհլի բըզ կիւրտի հինի քէնտիլէրի մուհաֆազա իտէճէք էէրտէ, օ պիչարէլէրէ իթմէտիքլէրի զուլմ վէ թաատիյաթ գալմատը։ Ազ Էրմէնի քէօյլէրի եագմա իթմէտիլէր վէ ազ Էրմէնի գըզը իթմէյիպ, Էրքէքլէրէ ազ տա Էզիյէթ վէրմէտիլէր. քիլիսէլէրտէ բէք չօգ ֆէնալըգլար իթտիլէր, վէ րուհանի կիրուհինէ վէ էհլը քիլիսէ վէ մանասթըրլար հագգընտա տահա զիատէ զըյագ տավրանտըլար, վէ պիր չօգ քէօյլիւ պիւթիւն պիւթիւնէ խարապ օլտուղու րիվայէթ օլունուր։ Իշթէ պէօյլէ Էրմէնիսթանը Րուսիանըն թասարրուֆունտան մուհաֆազա իտէճէք պաշը պօզուգլար, Էրմէնիսթանը պու հալէ գօյտուլար։

Մէմնուն օլունամազ քի չարգ մէսէլէսինին թէսվիյէսինէ մէսաի օլան տէվլէթլէր, պէօյլէ կիւզէլ մէմլէքէթլէրի պէօյլէ պիր զուլմ վէ խարապիյէթ հալինտէ պրագընըլար։

Լօնտրա վէ Մանչեսթէր Էրմէնիլէրինտէն գօմիթէլէր թէշքիլ օլունտուղունտա վէ Ինկիլիզ բոլիթիգա ասհապը վէ նուֆուզքեարանընտան տա խայլը քէսանըն պունլարա տախի օլտուգլարընա նազարէն, Էրմէնիլէրին հուգուգլարընըն մուհաֆազասը իչին գուվվէթլի ամերիկալար նոգտան օլմայաճագ տըր։

Լօրտ Տէրպի պու խուսուսա իչին պիր ռեզոլուսիոն գապուլ իտէճէյինի տէ վատ իթմիշ տիր. Մէմնուլ օլունուր քի, իսթիխալէրի մազամըը րէսմիսէ տախի վաճիպ իւլ իթինա աստ օլունաճագ տըր։

Բէթրօպուրկ, 24 մարթ.

Գօնկրէտէն էվվէլ տուէյը մուազզամա սիւֆէրասընըն Պէրլինտէ պիր գօնֆէրանսա թօբլանըբ պաշը միւքտալէմաթը մուզատէմիյէ չէյէլէպիւ իտէրէք, գօնկրէյէ պիր վազիֆէ թային իթմէլէրի հագգընտա Ալէմանիա գապինէթինին Ինկիլիզ գապինէթինէ իթտիյի թէքլիֆի Ինկիլիզլէրին գապուլ իթմէտիյի, պու թէրաֆլարտա չայի օլտուգտա, Րուս ահալիսինին բէք զիյատէ հիտտէթ ու զագզապընը թահրիք իթմիշ տիր։ Պու ճիւմլէ իլէ պիլէ գալտ, պու թէքլիֆի Ինկիլթէրրա տա միւսաատէլի ճէ պիր սիւրէթտէ գապուլ իթտիյինէ տայիր խապէրլէր տէ վար։

Տազաթ պազը խուսուսի թէլէկրաֆլարա տախի նազարէն, կիւյա Ինկիլիզ գապինէթիս գօնկրէտէ Րուսիայա, աչտըմէնին հանկը մատտէսի մէնաֆիի ուսումիյէյէ միւթաալիգ տիր վէ հանկըսը տէյիլ տիր պունու տայիր սէօզ սէօյլէմէյէ պիր սէլահիյէթ թանըմայաճագմըշ։ Լաքին մալիւմաթը մախսուսէմիզ, Պէրլին կազէթալէրինին պու մազուլէ րիվայաթընը տախի թէզզիպ իտէճէք տէրէճէտէ տիր։

Րուսիա կազէթալէրինին գավլինճէ Ինկիլիզլէրին պու հարէքէթի, ատէթա Րուսիանըն էյինի պուզըը պազըլալըպ ազզընա տա պիր եումրուգ թըզգամագ իմիշ։

Բէթրօպուրկ կազէթասը Ինկիլիզ բօլիթիգասը սէպէպի իլէ ահվալը հազըրէտէն պահս իտէրէք, չու իւչ մատտէ իլէ մուպահասասընա խիթամ վէրիր։

1. Եա Ինկիլթէրրա ումում Էվրօբա տէվլէթլէրինին իրատէսինէ թէսլիմ օլուպ, Գօնկրէ թէճէմմիւլինէ վէ ճմիւսալէհէյը ումումիյէյէ հայիլ իթմէյի միւչքիլաթտան ղալ կէչմէլի. 2. Եա տա սայիր Էվրօբա տէվլէթլէրի Ինկիլիզի խարըճտա պըրագարագ, քէնտիլէրի Գօնկրէնէ թօբլանըպ, մէսէլէյը չարգիյէյի խօտ պէ խօտ թէսվիյէ իթմէլի. 3. Եա տա Րուսիա քէնտի իշինի, քէնտի կէօրմէլի։

(Պալատէ մէզքիւր իւչ մատտէ, պունտան ագտէմ թէլէկրաֆ իլէ տախի պու թէրաֆլարտա մալիւմ օլմուշ իտտի։)

Թէրճիւմանը Էֆքեար։ Մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ, տէվլէթլէր բօլիթիգալարը վէ մէնֆաաթլարը իգթիզասընտան օլարագ պիրիպիրինէ խասմ վէ տուշմէն օլուպ, պիր պիրի իլէ մուհարէպէյէ գատար իշերի կիտէրլէր։ Լաքին չիմտիքի թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթ խոթէր քի, պու հալտէ տախի տէվլէթլէրին բոլիթիգա վէ մէնֆաաթլարը պիրի պիրինէ չաթըշըն վէ խասմ օլսուն, վէ տէտէյիլ չախտլարը, չիւնքի պաշգա տէֆա տախի իֆատէ օլունտուղու վէճհ իլէ, հուգուգու միլէլ մուվաճէհէսինտէ տէվլէթլէր տախի պիրէր չախս տըր։ Կէօրիւնիւր քի Ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա պէյնինտէ պէօյլէ չախսա տախի հագարէթ վէ նէֆսանիյէթլէր կիրիշիլմիշ, վէ պու սէպէպլէ տիր քի, պէյնիհիւմ պիր հիւսնիւ թէվլիֆ վէ իմթիզաճ գապիլ օլամայաճագ...

մայօր։ Զաննըմըզճա եա Պէրլին գապինէթինտէն, եա Ալէմանիա իմբէրաթօրու ճանիպինտէն պէօյլէ հէմ մահրէմ վէ հէմ նազիքեանէ պիր իխթար օլմուշ տուր Ինկիլթէրրայա. չիւնքի սօն զամանլարտա Լօնտրանըն Րուսիա հագգընտա խայլը պիր թէսալիւլ կէօրիւլիւյօր քի, պու տա պէյնիհիւմ պիր սուլհ ու իթթիֆագտէ պիր ճէնի տէլալէթ օլապիլիր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ՊԱՐԼԱՄԷՆԹԻ ՄԷՃԼԻՍԱՆ ԳԱՄԱՐԱՍԸ

(Մարթ 21 ճէլսէսի)

Լօրտ Սթրաթէտէն, Ինկիլթէրրա գօնկրէյէ կիթմէտէն ագտէմ իթթիֆագ իթմէսի լազըմ օլան պազը թէտապիրի իհթիյաթքեարանէտէն պահս իթտի։ Ինկիլիզ մուրախխասլարը Պաշը Ալի թէպաիյէթինտէ պուլունան Միլլէթլէր իչին Ինկիլթէրրա հիմայէսինի իպգա վէ թաթպիք օլունան Օսմանը գանունի էսասիսին միւճէպատէն մէվգիի իճրայէ վազը խուսուսլարընտա զայրէթ իթմէլի տիրլէր։ Ինկիլթէրրա էօյլէ հալտէ գօնկրէյէ կիթմէլի տիր քի, հինի հաճէթտէ մուհարիպ տախի օլապիլիր օլտուղունա աչըմ գանսըն։ Պունտան իչին, լօրտ Սթրաթէտէն իսթէյօր քի պիւթիւն Ինկիլիզ օրտուսու հարպ հալինէ վազ օլունսուն վէ պու նէվ պայիր թէտարիքիատը աւքէրիյէ իճրա իտիլսին։

Լօրտ Տէրպի ճէվապէն տէտի քի, Ինկիլթէրրանըն նէ կիպի չարթլարլա Գօնկրէնէ կիտէճէյի խուսուսունտա, քէնտիսի Մ. Տը Պէյսթէ խիթապէն եազտըղը մարթ 9 թարիխլի պիր մէքթուպունտա տէմիշ տիր քի, Ինկիլթէրրա գօնկրէնին տէյիլ Պատէն Պատէն չէհրինտէ իլա Պէրլինտէ թէճէմմիւինէ գարշը պիր իթիրազը եօգ տուր։ Լօրտ Տէրպի, մարթ 13 թարիխլի եինէ Մ. Տը Պէյսթէ եազտըղը պիր մէքթուպտա պէեան իթմիշ տիր քի, աչտընամէնին պիւթիւն պէնտլէրի Գօնֆէրանսա թէզյիրի իտիլմէլի տիր, տէվլի միւճէրրէտա գապուլ վէ եա րէտտ օլունմազ իսէ, իլա էյինէ անլայապիլմէք իչին քի, աչտընամէնին պէնտլէրինտէն գանղըլարը տուէլի մուազզամանըն թաստիգինէ միւհթաճ տըր վէ գանղըլարը տէյիլ տիր։ Պունուն իւզէրինէ պիր թագըմ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմէնէ պաշլատը, վէ Րուսիա չիմտի պէեան իթտի քի աչտընամէ թամամիլ վէ թէմամի օլունտուգտան սօնրա տէր հալ տուէլի մուազզամայա թէպլիղ օլունաճագ տըր։ Տազաթ մէյտան նէ տիրլէր պիր մէսէլէ չըգտըռ վէ պու պապտէ հէնուզ պիր իթթիֆագ հուսուլ կէլմէտի։

Մէսէլէ չու տուր քի, Ինկիլթէրրա, աչտընամէնին պիւթիւն պէնտլէրի գօնկրէնին միւզաքէրէսինէ հէվալէ օլունմասընը թալէպ իթմէկտէ հալտէ, Րուսիա աչտընամէյի թէմամըլա տուէլի մուազզամայա թէպլիղ իտէրէք, աչտընամէնին պիւթիւն գըսմլարը թաշնը միւզաքէրէյէ պըրագմասը նա րըզա վէրմիշ օլմուր մու։ Ինկիլթէրրա միւնազաալիֆիյէ մէսայիլին գօնկրէտէ էթրաֆլըճա թէսվիյէսինէ տաիր պիր էգսպէր պէյան իթմէկ մի։ Ուսուլի գայիտէ իգթիզասընտան տըր քի, Գօնկրէտէ րէյ վէրիլմէտէ, աէմէք օլուր քի Գօնկրէտէ ...

նէ էքսէրիյէթ վար տըր նէ տէ ճուզիյէթ. վէ պինաէն ալէյհ, մուվագգաթէն թէսվիյէ օլունան մէսայիլի տուէլի մուազզամա էքսէրիյէթի արասընտա հէվալէ իթմէսի Րուսիատան թալէպ օլունամազ։ Ինկիլթէրրանըն թալէպ իթտիյի չէյ չու տուր քի, աչտընամէնին պիւթիւն պէնտլէրի գօնկրէնին միւզաքէրէսինէ հէվալէ օլունսուն, վէ հէմտէ անճագ միւզաքէրէսինէ հէվալէ օլունսուն, չիւնքի Ինկիլիզ հիւքիւմէթի եալէ զանն իտէր քի, Շարգ մէսէլէսի թէսվիյէսինտէ, Էվրօբանըն միւթէֆէրրիգ օլան նոգթալարը թային իթմէք իչին, պու սուրէթտէ պաշգա պիր սուրէթ իթթիֆագ օլունամազ, վէ Գօնկրէնին տախի մագսատը աահտի իշթէ պու նոգթալարըն թայինի տիր։

Յիլ վաքի. Գօնկրէ թէճէմմիւինտէն ասըլ մագսատ պաշգա պիր չէյ օլմայըպ, չիմտի քի գարարկիր օլան մէվատտըն Էվրօբա թարաֆընտան թաստիգի տիր։ Պու չէյ իչին, Ինկիլիզ հիւքիւմէթի չու էֆքեարտա պուլունուր քի, աչտընամէ թէմամըյլա տուէլի մուազզամանըն միւզաքէրէսինէ հէվալէ օլունմազ տըր, իշթէ պու կիւնքի կիւնտէ մէզքուրի պահս օլան մէսէլէ պունտան իպարէթ տիր։ Րուսիա հէնիւզ ճէվապ վէրմէտի։ Լօրտ Տէրպի չու էֆքեարտա պուլունույօր քի, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին պու թալէպի հագգըլը վէ միւթէտիլ տիր, պու չարթ օլմազսա, Գօնկրէնին թէճէմմիւ իթմէսինէ բէք լուզում գալմայաճագ տըր։ (Ալ չէրքիւլէրը։)

Լօրտ Տէրպի Լօրտ Սթրաթէտէնին թէքլիֆինէ ճէվապէն տէտի քի, Ինկիլթէրրա, Նուտանիստանըն տուէլի մուազզամանըն միւսաւի սուրէթտէ Գօնկրէնէ գապուլունի պիր չարթը գաթի մագամընտա թէքլիֆ իթմիշ տիր. իլա Ինկիլթէրրա չունու թալէպ իթմիշ տիր քի, Նուտանիսթան տախի, քէնտի էֆքեար վէ արզուլէրինի պիլտիրմէք իւզրէ Գօնկրէյէ գապուլ օլունսուն։ Աչտընամէնին թէքմիլ սուրէթի թէպլիղ օլունմասընը թալէպ իթմէկ խուսուսունտա կէլինճէ, Ինկիլթէրրանըն թալէպ իթտիյի չէյ չունտան իպարէթ տիր քի, աչտընամէնին պիւթիւն պէնտլէրի, սատէճէ թաշնը միւզաքէրէ վէ միւպահասէյէ պըրագըլմագ իւզրէ Գօնկրէյէ արզ օլունսուն։ Լօրտ Տէրպի, Լօրտ Սթրաթէտէնէ վէրտիյի ճէվապտա, պազը մէճ սէօյլէտիկլէրինի թէքրար իտէրէք, տէտի քի, Րուսիա հէնիւզ ճէվապ վէրմէմիշ տիր. ֆագաթ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին չու թալէպի հագգը վէ միւթէտիլ պիր թալէպ օլտուղու, էյէր պու թալէպէ մուվաֆագաթ իտիլմէզ իսէ, Գօնկրէնին թէճէմմիւինէ բէք լուզում գալմայաճագ տըր։

Լօրտ կրանվիլ չու էֆքեարտա պուլունույօր քի, Լօրտ Սթրաթէտէնին իրատ իթտիյի միւթալաաթ չիմտի միւնասիպ տէյիլ տիր, հիւքիւմէթ չիմտի սուլհ մագսատիյէ ճաղտը մուգարրէր օլան պիր Գօնկրէնէ տախիլ օլմանըն վէսայիլինի թէհարրի իտէրէք, վագթըմըզըն էն մուհիմ մէսէլէլէրտէն պազըլարընը հալլ ու թէսվիյէ իթմէք իւմիտինտէ տիր։

Լօրտ Համմոնտ, Գօնկրէ հագգընտա հիւքիւմէթին վէրտիյի մալիւմաթտան մէմնուն օլտուղունու պէյան իթմէք պէրապէր, տէվլէթի Ալիյէ ահալիսինտէն չու եա պու գըսմընըն Րուս հիմայէսի թահթընա վազը խուսուսունտա մուխալիֆէթ իթտի, վէ Նուտանիսթանըն Գօնկրէյէ իշթիրագը թէքլիֆինի իսթիհզալ իյլէտի։

Լօրտ տ՛Օրկայլըն էֆքեարընճա, Րուս հիմայէսինէ գարշը իթիրազ իտէնլէր, Թիւրքիյանըն Խրիսթիյան էյալաթընտա էյի պիր իտարէ թէսիսին իթմէք իւզրէ, էյէր Րուս հիմայէսինտէն պաշգա տահա միւնասիպ պիր վասըթա իրայէ իտէպիլիրլէր իսէ, պէօյլէ պիր իշ կէօրմիւշ օլաճագլար տըր։ Գօնֆէրանս անճագ չու մէսէլէ իլէ մէշղուլ օլաճագ տըր քի, Րուսիա վէ Թիւրքիա պէյնինտէ միւնագտ օլան աչտընամէ, Էվրօբա մէնաֆիինէ խալէլ կէթիրմէքտէ միտիր։

Լօրտ Տէրպի տէր քի, Լօրտ Սթրաթէտէնին թավսիյէ իթմէքտէ օլտուղու թէտարիքեաթը աւքէրիյէ ուզուն միւտտէթտէն պէրի հիւքիւմէթին էմրի իլէ իճրա իտիլմիշ տիր. ֆագաթ Ինկիլիզ տօնանմասընըն Գարա տէնիզէ սէվգինէ մանի օլան միւթալաաթ վար տըր։

ՄԷՃԼԻՍԱՆ ԳԱՄԱՐԱՍԸ

Մարթ 21 ճէլսէսի

Պահրիյէ նազըրը Մր. Սմիթ, Ամիրալ Էճէրթընա ճէվապէն, Պրազիլիա հիւքիւմէթի իչին Ինկիլթէրրատա ինշա օլունան Ինտէբէնտէնսիա նամ զըրհլը սէֆինէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան սաթուն ալընմըշ օլտուղունու պէյան իթտի։

Սըր Սթէֆֆօրտ Նօրթգըթ Սըր Գամպպէլէ ճէվապէն, տէտի քի, Թիւրքիանըն Րում էյալաթընտա գան տէօքիւլմէսի, հիւքիւմէթին խայլըճա նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտէճէք պիր մատտէ տիր, վէ հիւքիւմէթ տախի, պու հարպա խիթամ վէրմէք, վէ եախօտ հիչ օլմազ իսէ, պու հարպը, միլէլի միւթէմէտտինէ նէզտինտէ մէրի իւլ իճրա օլան ատէթլէրէ մուվաֆըգ սուրէթտէ տէվամ իթմէք իչին, Պապը Ալի նէզտինտէ թէշէպպիւսաթը լազըմէսի իճրա իթմէքտէն կէրի տուրմայօր։ Հիւքիւմէթ իշլէրին չու հալինէ խիթամ վէրմէք իւզրէ միւսաիտ պիր ֆուրսաթա պէքլէյօր, ֆագաթ պու պապտէ գաթի պիր թէահհիւտտէ պուլունամագ կիրէմէզ։

Մէվճուտ վէ միւթէտավիլ գավաիտի նագտիյէնին իկտասը իչին կէօրիւլէն արզուի ահալիյէ մէպնի, չիմտիլիք տագիգ (ուն) իւզէրինէ զամմը գըյմաթ իլէ հասըլ օլաճագ մէպալիղին սուրէթի ախզ ու մահսուպը միւպէյին թալիմաթ տըր։

Պէրէնճի գըսըմ

Ուսուլը իսթիֆասը պէյանընտատըր։

1. — Մէզքիւր զամմը գըյմաթ պիր գըյէ նանը ազիզ իւզէրինէ 20 բարանիսպէթինտէ օլաճագընտան վէ պիր չուվալ տագիգտէն հասըլ վաղաթ օլարագ սէքսէն գըյէ նանը ազիզ հուսուլը իթիպար օլունտուղունտան պէհէր չուվալտա գըրգ զըշ բայիճ ագճէ գայիմէի նագտիյէ օլարագ ալընաճագ տըր։ Օտէաատան կէլէն վէ ֆապրիգալարտա թահն օլունան տագիգին պէհէր չուվալը էօթէտէն պէրի ալթմըշ գըյէ վէզնինտէ օլարագ իթիպար իտիլտիկլէրինտէն, պուրալարտան պաշգա Պրուսա վէ Թէքֆուր տաղը

իլէ ճիվար իսքէլէլէրինտէն զայ-ըը մունթազամ սուրէթտէ կէլէճէք տագիգ չուվալլարը ալթմըշ գըլէնի թէճավուզ իթտիքի հալտէ, թէճավուզ իտէն մըգտարը իչիւն պու Նիսպէթ իւզէրինէ լազըմ կէլէն ագչէ տախի իսթիֆագըլընաճագ տըր:

2. Պու ագչէ պիլումում տագիգթիւճճարը մաղազալարընտա վէ տագիգ իմալ իտէն տէյիրմէնլէրլէրտէ տագիգին հինի ֆիրուխթինտէ միւչթէրիսինտէն ալընաճագ վէ Թայինաթը ասքէրիյէ վէ տէվայիրի միրիյէ իչիւն կէթիրիլիլէճէք տագիգ միւսթէսնա թութուլմայաճագ տըր: Ալընաճագ ագչէ մուգասիլինտէ գօչանընտան քէսիլէրէք մէմուրլարը մարիֆէթիյլէ մաթպու Թէզքէրէլէրի վէրիլիպ, ֆագաթ պու մէմուրլար նիհայէթ իքի չուվալ տագիգին իմրարընա րուխսաթ իթա վէ զամմը ֆիյաթ ագչէսինի իսթիֆա իտէրէք, անտէն զիատէ տագիգ ալաճագլար, Շէհիր էմանէթի տայիրէսինտէքի գօմիսիօնու մախսուսունա միւրաճաաթլա, օրաճա մուամէլաթընը իֆա իթտիրէճէքլէր տիր:

Պէր վէճհի մուհարրէր մէմուրլարըն իքի չուվալա գատար վէրէճէքլէրի թէզքէրէլէր պիր՝միհրի օլուպ, գօմիսիօնուն տօղրուտան տօղրույա վէրէճէքլէրի գօչանլարըն կէրէք զըլրի վէ կէրէք զահրը (արգասը) գօմիսիօնա մախսուս օլան միհր իլէ միհրլէնէճէք տիր: Թիւլլիյէթլու սագիգի պիրտէն միւպայաա իթմէք իհթիյաճ վէ մէճպուրիյէթինտէ պուլունանլար, վէրէճէքլէրի ագչէյի բէչինէն իֆայէ մէճպուր իսէլէր տէ, տէֆաթէն (պիր տէֆատան) վէրէմէյէճէքլէրի մըգտարը իչիւն գօմիսիօնու մախսուսունու թէէմին իլէ թէզքէրէ ալապիլէճէք տիր, վէ պու միսիլլու պիթ թէէմին տագիգ միւպայաա վէ ախզ իտէճէք օլանլար, պիր տէֆա ալտըգլարը տագիգին զամմը ֆիյաթ ագչէսինի թէէտիյէ իթմէտիքճէ, իքինճի տէֆաընտա թէզքէրէսի վէրիլմէյէճէք տիր:

3. Պու վէճհ իլէ մէմուրլարըն իքի չուվալա գատար իմրարընա րուխսաթ վէրտիկի տագիգտէն ալաճագլարը գավայիմի Նագտիյէնին հէման օրաճըգտա ալէնէն միւչթէրի վէ մէմուր հագղը օլտուգլարը հալտէ պիր տահա օ գաիմէնին սիւրիւլմէսինէ իմքեան գալմայաճագ վէ Պանգա իլէ Թամպիգաթընը իճրայէ մէտար օլապիլմէք իչիւն հէր գայիմէյի Նագտիյէնին արգասընտա Պանգա Նումէրօսու եէնի գայիմէնին իւզէրինտէ Թէմամըյլա գալաճագ վէճհլէ Թուղրա մահալի մագաս իլէ քէսիլիպ, Շէհիր էմանէթի տայիրէսինտէքի գօմիսիօնու մախսուսունա թէսլիմ իլէ գօմիսիօնճա տախի զընպալանաճագ տըր:

4. Գօմիսիօնուն ալաճաղը գավայիմի Նագտիյէնին գօմիսիօնճա մըգտարը վէ զըշլարը զապթ վէ գայտ օլունտուգտան սօնրա գօմիսիօնտա զընպալանաճագ տըր:

Պավիսի եարընա

ԷՍՀԱՄԸ ՕՍՄԱՆԻԷ

Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ սահապը մաթլուպլարը

Պիր Գօնկրէ Թէճէմմիւի միւհթէմիլ օլմաղըլա, Տէվլէթի Ալիէենին 1858 վէ 1862 իսթիգրազլարը սէնէտաթը համիլլէրինին գօմիթէսի րէյիսի վէ Ինկիլիզ Բարլամէնթի ազասընտան Մր. Համընտ վէ րէիսի սանի Մր. Լանտըն, Տէվլէթի Ալիէենին 1863, 1865, 1869 վէ 1871 իսթիգրազըյթ սէնէտաթընը համիլ պուլունան, վէ իսթիգրազաթը մէզքիւրէ ֆայիզլէրինէ տաիր օլան Թէէմինաթը զայա իթմիշ օլան Ֆրանսըզ սահապը մաթլուպլէրինէ պիլ միւրաճաա, չու աթիտէքի էսաս իւզէրինէ՝ պիր սուրէթի Թէսվիէէ իլէ կէթիրմէքտէ օլտուգլարը պէյանի տէ պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէք իսթէմիշլէր տիր:

1. Գօնկրէնին իճթիմաընտա տէկլին, պագըյէ ֆայիզլէրին Տէվլէթը Ալիէեէ թէրք օլունմասը.

2. 1858 վէ 1862 իսթիգրազաթը իչիւն (քի Տէրսաանէի կէօմրիւքլէրի վէ Թիւթիւն րուսումու վէ սաիրէ իլէ Թէէմին օլունմուշ տուր). Ֆայիզին 100տէ 5է թէնզիլի, վէ 1863 վէ 1865 իսթիգրազաթը իչին ֆայիզին 100տէ 4 պուչուղա, վէ 1869 իսթիգրազը իչիւն ֆայիզ 100տէ 4է վէ 1871 իսթիգրազը իչիւն 100տէ 3 պուչուղա թէնզիլ խուլմէսի.

3. 1868 իսթիգրազընըն րէս էլ մալընտէն 100տէ պուչուգ վէ 1862 իսթիգրազընըն րէս էլ մալինտէն 100տէ 1 վէ 1863 վէ 1865 իսթիգրազլարընըն րէս էլ մալլէրինտէն քէզա 100տէ 1 վէ 1869 վէ 1871 իսթիգրազաթը րէս էլ մալլէրինտէն 100տէ պուչուգ թէնզիլ խուլմէսի.

4. Ֆայիզ վէ րէսէլ մալլէր, իսթիգրազլարըն անճագ բիւյուտա չըգարըլտըղը ֆիյաթ իւզէրինէ թէէտիեէ օլունմասը.

5. Իւչ ազատան իպարէթ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտիլէճէք, վէ ազատան պիրիսի Ինկիլիզ սահապը մաթլուպու, վէ պիրիսի տախի Ֆրանսըզ սահապը մաթլուպու Թարաֆընտան Թային իտիլէճէք տիր. իւչիւնճիւսիւ իսէ Տէրսաատէթտէ իգամէթ իտէճէք, վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ սահապը մաթլուպու Թարաֆընտան Թային իտիլմիշ օլաճագ տըր:

—

Կիրիտտէ Խրիսթիյանլար վէ միւսլիմանլար պէյնինտէ միւնագըշա օլան միւթարէքէ ֆէսխ օլունմուշ տուր: Կէչէն հաֆթա Կիրիտին Ալիգիանօ նամ մահալինտէ ասաքիրի Օսմանիյէ վէ ասըլար պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգուա կէլմիշ իսէ տէ, Լա Թիւրքինին պէյանընա կէօրէ պու մուհարէպէնին նէթիճէսի հէնուզ Նամալիւմ իմիշ:

Մուխասէմաթա իպթիտար իթմէլէրինին էսպապընը իրայէ իթմէք իչըն, Կիրիտ ասըլարը տուէլի էճնէպիյէ գօնսօլօսլարընա պիր մէքթուպ կէօնտէրմիշ տիրլէր: Պու մէքթուպ մէալինէ կէօրէ, միւթարէքէ իգթիզասընճա Թարաֆէյն քէնտի մէվգիլէրինտէ գալմագա մէճպուր իքէն, Թիւրքլէր պու շարթա րայէթ իթմէյիպ պազը մուհիմ մէվգիլէրի զապթ իթմիշլէր տիր: Ասաքիրի Օսմանիյէնին չու հարաքաթը, ասըլարը եէնիտէն մուխասէմաթա իպթիտար իթմէյէ մէճպուր իթմիշ վէ իշթէ Ալէգիանօտա զուհուրա կէլէն մուհարէպէ տախի պունտան նէշաթ իթմիշ տիր:

Կիրիտ վալիսի Ատօսիտէս բաշա հագրէթլէրի ասըլարըն սէրկէրտէլէրինի պիր միւլագաթա տավէթ իթմիշ իսէ տէ պունլար չու տավէթի րէտտ իթմիշլէր տիր, վէ տուէլի էճնէպիյէ գօնսօլօսլարընա պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ տէմիշլէր քի, հիւքիւմէթը սէնիյէ իլէ միւնասէպաթը գաթ իթմիշ օլտուգլարընտան, հիւքիւմէթը սէնիյէ էյէր ասըլարա իճրա իտէճէք պիր Թէպլիղաթը վար իսէ, պու Թէպլիղաթը գօնսօլօսլար վասըթասը իլէ Կիրիտ Խրիսթիյանլարընըն Ումումի մէճլիսինէ իճրա իթմէլի տիր:

Կիրիտ Խրիսթիյանլարընըն Ումումի մէճլիսի պիր իւմթիլալ հիւքիւմէթի Թէշքիլ իթմիշ տիր, վէ պու հիւքիւմէթին հէր նէվ մէսալիհէ րույէթ իտէճէք չիւպէլէրի օլաճագ տըր:

—

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ
ԹՐԱՄՎԷՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլան

Թրամվէյ շիրքէթի հիսսէտարանընա խապէր վէրիլիր քի, ալաֆրանգա մարթ 23 տէ իճթիմա իտէն Մէճլիսի Ումումինին գարարըյիւճէիպինճէ, հիսսէ պաշընա պիրէր չէյրէք մէճիտիյէ Թէէտիյէսիյլէ, Նմ. 11 վէ 12 գուբօնլար քէսիլէճէք տիր:

Նիսանըն 8 ինտէն իթիպարէն, պօրտրօլար հէր բազար իրթէսի վէ չարշէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա սաաթ 1 տէն 4 է գատար գապուլ վէ Թաստիգ օլունարագ, 8 կիւն զարֆընտա Թէէտիեած իճրա օլունաճագ տըր:

1 Նիսան 1878

Ղալաթա

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ
ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ

Իզմիտ խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, չարշէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի, Տարիճա վէ Գարամուսալ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ; Իզմիտտէն ավտէթ, բէնչշէնպիհ վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի, եինէ մէզքիւր իսկէլէլէրէ օղրայարագ; Ախշամըը Տէրսաատէթէ վիւսուլ.

Կիրիտ խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, օն պէշ կիւնտէ պիր սալը կիւնլէրի, Զանագ գալէ, Մօլիվօ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Գանտիա, Րէթիմօ վէ Հանեա իսկէլէլէրինէ օղրայարագ. Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ, օն պէշ կիւնտէ պիր բէնչշէնպիհ սապահըը:

Անատօլու խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի, Էրէյլի, Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսօն, Օրտու, Կիրէսօն, Թրապզօն վէ Րիզէ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ: Ավտէթ հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի եինէ մէզքիւր իսքէլէլէրէ օղրայարագ. Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ բազար էրթէսի սապահըը: Օն պէշ կիւնտէ պիր Պաթումմա:

Պարթըն խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի, Ամասրա վէ Պարթըն իսկէլէլէրինէ օղրայարագ: Պու իսկէլէլէրէ օղրայարագ հէր ճումաա ավտէթ վէ բազար իրթէսի Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր:

Պանտըրմա խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, բէնչշէնպիհ ախշամըը, Էրտէքէ վէ Պանտըրմա իսկէլէլէրինէ օղրայարագ: Հէր ճումաա ավտէթ վէ ճումաա իրթէսի սապահլայըն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր:

Սէլանիկ խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, ճումաա կիւնի, Կէլիպօլու վէ Զանագ գալէ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ: Հէր սալը կիւնլէրի, մէզքիւր իսկէլէլէրէ օղրայարագ ավտէթ վէ բէնչշէնպիհ կիւնի Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր: (Վափօր պազէն կիտիչ վէ պազէն կէլիշտէ չօգ տէֆա Անտօրօզա օղրար):

Մարմարա խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, հէր սալը սապահըը, Պիզանտօս, Սիլիվրի, Էրէքլի, Թէքիրտաղ, Կանօս, Խօրա, Մէլէֆթէ, Մարմարա, Բաշա լիման, Արթագի վէ Գարապուրուն իսկէլէլէրինէ օղրայարագ. եինէ պու իսկէլէլէրտէն կէչէրէք, հէր բէնչշէնպիհ ախշամըը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր:

Կէմլիկ խաթթը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, սալը վէ ճումաա կիւնլէրի, Մուտանեա իսկէլէսինէ օղրայարագ: Բէնչշէնպիհ վէ բազար կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա ավտէթ օլունուր: Ճումաա էրթէսի կիւնի Մուտանեայա վափօր կիտէր վէ հէմ մէզքիւրտէ ավտէթ իտէր:

Մօսքովալըլըգ սէնաաթընտա մէհարէթի միւսէլլէմէսի աէրքեար օլան Մասամ Թօսպաթեան, պու տէֆա պազը թէվէճճիւհէրինի գազանմըշ օլտուղու միւշթէրիլէրինին Թէչվիգիյլէ Սթամպօլտա Գօգա ճատտէսինտէ Ճէվահիր բաշանըն գօնագը ալթընտա 68 Նումէրօլու մաղազայը գիրալայըպ, գատընլարա մախսուս հէր նէվ ֆիստան վէ էլպիսէյի սայիրէ պիչիպ տիքտիյինի վէ քէզա շաբգալարըն բէյք ալասընը վէ էրքէքլէրէ մախսուս ֆէվգէլ աստէ ֆրէնք կէօմլէքլէրի տիքտիյինի, րաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր:

—=—

ԹՈՐՈՍ ԼԷՕՆԻ

ԳՐԵՑ

ՄԵՐՈՒԱՆՑ

Սոյն գեղեցկահիւս վիպասանութիւնն՝ որոյ պատմական աղբիւրը Ռուբինեան հարստութենէն առնուած է, և որ Քրիստոսի 1145 թուականին Հայոց Կիլիկիոյ մէջ վերստին ձեռք բերած իշխանական մեծութեան ճշգրըգատիպ պատկերն է, ամեն հայ պէտք է փութայ մի օրինակ ունենալ:

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով:

—

Պօղազ վէ Պուրուն վէ Գուլագ վէ Պէյին վէճէնվայի սընըր խասթալըգլարը

Չէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս վէ Վիէննանըն էն մէշհուր մէքթէպլէրինտէ, պալաթէքի խասթալըգլարըն էմրի թէտավիսի ուսուլունու թահսիլ իլէ, պու տէֆա Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ օլան Տօգթօր Ճ. Անանեան էֆէնտի, իւլէվի մէզքիւրէյէ տուչար օլանլարը հէր ճումաա վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 7 տէն սօնրա Պէյօղլունտա Պալըգ բազարը ճիվարընտա Էրմէնի քիլիսէսինին արգա գարուսու գարշըսընտա, Էրմէնի քիլիսէ սօգագընտա Ն. 3 խանէսինտէ վէ սաիր կիւնլէր տախի Պաղչէ գաբուսունտա Էլմէն Լօնիւ ճիվարընտա կէօմրիւքճիւն գարշըսընտա, 53 Նումէրօլու Մ. Սօթիրիատէսին էճզախանէսինտէ սաաթ 3 տէն սօնրա գապուլ իտէր:

Սալը վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի տախի Մէքթէպի Թըպպիյէի Շահանէտէ կէլէն խասթալարը մէճճանէն պագաճագ տըր:

—

Սաատէթլու վարգան պէյ էֆէնտինին հիմմէթ վէ մուավէնէթը մախսուսէսինէ միւսթէնիտէն զիյրտէ մուհարրէրիւլ իմզա իճազէթնամէլի տավա վէքիլլէրի, Ղալաթատա Խալիլար խանը տէրունինտէ օլան օթուզ ալթը նումէրօ սայրէ տախիլինտէ իւչ նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր օտա քիրայա իթմիշ օլուպ, էրպապը մէսալիհին ալվայիր վէ մէհաքիմճէ րույէթի միւսթէլզիմ օլան տավալէրինին ուսուլու մուհաքէմէճէ ճէրեանընա լազըմ կէլէն մուամէլաթը նիզամիյէնին իճրասընա վէ իճապ իտէն լայիհէ, միւղէքքէրէ վէ սէնէտաթըն թանզիմինէ վէ հիյլի հաճէթտէ միւմէյյիզիք վէ միւշավէրլիգ կիպի սըֆաթը տախի հայիզ օլաճագլարընա, վէ լիսանը Թիւրքիտէն Ֆրանսըզճա Ինկիլիզճէ Իտալեանճա Րումճա վէ Էրմէնիճէ լիսանլէրինէ վէ պիլմուգապէլէ անլէրտէն տախի լիսանը Թիւրքէյէ թէրճիմէլէրինէ միւտիր վէ միւթաճիր օլուպ, օտայը մէզքիւրէ միւրաճաաթա րաղպէթ պույուրան էհլը հաճաթը վէճհէն միւնէ միւնտէաճ մէմնուն վէ խօշնուտ իտէճէքլէրինի տախի խասսէթէն արզ վէ պէյան իտէրլէր:

11 Մարթ 1878

Ղալաթա

Տամատօղլու Մարտիրոսեան

Յակոբ Գէորգ

Բումէլի չըմէնտօֆէրլէրինին իչպու Նիսան 1 տէ չէքիլէն 49ունճու գուրասընտա 400 ֆրանգ գազանան Նումէրօլար տըր:

85556	377557	613253	905182	1151823	1429250	1769299
7	9	4	3	4	1435011	1781756
8	60	5	4	5	2	7
9	389131	615586	5	1159486	3	8
60	2	7	933496	7	4	9
97766	3	8	8	8	5	60
7	4	9	9	9	1488197	1798701
8	5	90	500	1218111	8	2
9	395162	638586	946371	2	9	3
70	3	8	2	4	200	4
126437	4	90	3	5	1509551	5
8	5	664701	4	1226087	2	1818061
9	397351	2	5	90	3	2
40	2	3	975356	1307436	4	3
149636	3	4	8	7	5	4
7	4	667292	9	8	1560126	5
8	5	3	60	9	7	1818821
9	399966	5	985711	40	8	2
40	7	675441	2	1310426	9	3
182101	8	2	3	7	30	4
3	9	4	4	8	1676711	5
4	70	748191	992377	9	3	1846971
5	433516	3	8	30	4	2
224536	7	4	9	1321386	5	3
7	8	5	80	7	1711487	4
8	9	757486	1015166	8	8	5
9	20	7	7	9	9	1849061
40	464301	8	8	90	90	2
226972	2	9	9	1330861	1730936	4
3	4	90	70	2	7	5
4	5	758776	1039286	3	8	1906226
5	553197	7	7	4	9	9
265671	8	8	8	5	40	30
2	9	9	9	1348121	1740131	1914641
3	200	80	90	2	2	2
4	559631	791141	1071441	3	3	3
5	2	2	2	4	4	4
270841	3	3	3	5	5	5
2	4	4	4	1375431	1752696	1918042
3	5	5	5	2	8	3
5	597201	829826	1106491	3	9	5
273802	2	7	2	5	700	1947366
3	3	8	4	1402121	1755701	8
4	4	30	5	2	2	9
5	5	887786	1128656	3	4	70
289226	605721	7	7	4	1768311	1954276
7	2	8	8	5	3	7
9	5	9	9	1429247	4	8
30	613251	90	60	8	5	9
377556	2	905181	1151821	9	1769296	80

Սահիպի ըմթիյազ

Ա. Ա.

ՄԱԹԲԱԱՍԸ Ց. ՏԱՃԱՏԵԱՆ

Սթամպօլտա Քիւրքճիւ խանը՛ն 26